

CURRENTA.

VENERABILI CLERO DIOECESANO, SALUTEM IN DOMINO!

N. 2318

ex 1868.

Konseasa do
zawarcia mał
żeństwa astro
ny c. k. Urząd
ów powiatow
ych w któ
rych prowam
cyach nie są
potrzebne.

Declaratorium Alti c. r. Ministerii ratione consensus ad contrahendum matrimonium ex parte c. r. officii districtualis his continetur.

Zu Folge der hohen Ministerial-Verordnung vom 19. Jänner 1853 (R. G. B. Nr. 10) in welcher die Allerhöchsten Bestimmungen über die Amtswirkfamkeit der k. k. Bezirks-Ämter enthalten sind, steht diesen die Ertheilung der politischen Ehe-Konjense über Einvernehmen der Gemeindevorsteher zu, in soweit solche Bewilligungen erforderlich und nicht ausnahmsweise der höheren Behörde vorbehalten sind.

Das Erforderniß einer Heirathsbewilligung von Seite der politischen Obrigkeit besteht demalen nicht im lombardisch-venezianischen Königreiche, in Ungarn, Siebenbürgen, Kroatien, Slavonien, der serbischen Wojwodschast mit dem Temescher Banate, in Galizien und Krasau, in der Bukovina und Dalmatien. In den übrigen Kronländern haben jene Ehewerber die erwähnte Heirathsbewilligung beizubringen, welche davon durch die politischen Verordnungen nicht losgezählt sind.

Diese Bestimmungen sind von Seite des hohen k. k. Armees-Ober-Commando laut der Zirkular-Verordnung desselben vom 23. September 1858 Abth. VI. 8282 auf die bei der Truppe befindlichen dem Beurlaubten oder dem Reservestande angehörigen Soldaten, welche nach zweiter Art die Ehe schließen, in der Weise in Anwendung gebracht worden, daß die Bewilligung zu einer solchen Ehe, wenn dieselbe nach den militärischen Dienstes-Rücksichten überhaupt zulässig erscheint, von den hiezu berechtigten Truppenkommanden den zu einer Gemeinde der erstgenannten Kronländer zuständigen Militärpersonen ohne Weibbringung eines politischen Ehekonjenses gewährt, den zu einer Gemeinde der übrigen Kronländer zuständigen Militär-Verjonen aber nur dann zugestanden werden soll, wenn sie den von dem k. k. Bezirksamte dieser Gemeinden ertheilten politischen Ehekonjens oder das von diesem k. k. Bezirksamte ausgestellte Zeugniß vorweisen, daß sie für ihre Person nach Maßgabe der bestehenden Gesetze zur erlaubten Eheschließung eines solchen Konjenses nicht bedürfen. Die erwähnte Urkunde hat bei den Akten des die militärische Heirathslizenz ertheilenden Truppen-Kommando zu verbleiben, doch soll in dieser Lizenz unter Angabe der Behörde, welche die in Rede stehende Urkunde ausgestellt hat, dann des Datums und der Geschäftszahl dieser Urkunde, ersichtlich gemacht werden, daß der politische Ehekonjens beziehungsweise das amtliche Zeugniß über den Nichtbedarf eines solchen beigebracht worden, und die betreffende Militärperson zu einer Gemeinde jener Kronländer zuständig sei, in denen das Erforderniß einer Heirathsbewilligung von Seite der politischen Obrigkeit nicht besteht; wornach die zur Trauung der nach der zweiten Art verehelichten Militärpersonen bestellenden Zivilseelsorger durch den Inhalt der ihnen zukommenden, von dem betreffenden Feldkaplane vorchriftsmäßig klausulirten militärischen Heirathslizenz in die Kenntniß dessen kommen werden, was sie hinsichtlich des politischen Ehekonjenses behüß der Mitwirkung zur Eheschließung und der Führung des Trauungsbuches zu wissen benötigen. Dieß vorausgesetzt entfällt für heirathende Militärpersonen unter allen Umständen die Nothwendigkeit der Weibbringung einer Zustimmung ihrer Zuständigkeits-Gemeinde zur Verehelichung und ist deßhalb durch die bezogene Zirkular-Verordnung des h. k. k. Armees-Ober-Commando die Vorchrift der h. Kriegs-Ministerial-Verordnung vom 7. April 1851 L. 1619 zu Folge deren einem Soldaten die Bewilligung zur Ehe nach der zweiten Art nur nach Vorweisung der Zustimmung seiner Zuständigkeits-Gemeinde ertheilt werden dürfte, außer Wirksamkeit gesetzt worden.

Quæ in sequelam dispositionis Excelsæ c. r. Locumtenentiae Leopoliensis ddo 29. Octobris 1858 Nr. 47355 et Excelsi c. r. Regiminis Cracoviensis ddo 17. Novembris 1858 num. 31168 Venerabili Clero Curato pro notia et directione publicamus.

Premisliæ die 28. Decembris 1858.

N. 2308

Przedłużając
uchwała mini
sterial. wzglę
dem ponayi dla
administrato
rów opórano
nych Plebanii
wymierzonoj.

Sub 24. Novembris a. c. devoluta est ad Nos per Excelsam e. r. Locumtenentiae Regimen ad Nr. 49902 altissima Suae c. r. Apostolicæ Majestatis decisio cujus tenor sequens: Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 3. Oktober 1858 Nachstehendes allernähigst anzuordnen geruht.

Hinsichtlich des Gehaltes der Werwese erledigter Pfründen, deren Reinertrag in den Religionsfond fließt, genehmige Ich, daß das durch meine Entschließung vom 19. Februar 1856 (Ministerial-Erlaß vom 28. Februar 1856 Zl. 2716) für drei Jahre gemachte Zugeständniß, zu Folge dessen jener Gehalt der Pfründen, deren Jahreserträgniß 500 fl. nicht erreicht, mit monatlich 25 fl., bei Pfründen aber, die ein Jahreserträgniß von 500 fl. oder darüber abwerfen, mit monatlicher 30 fl. zu bemessen ist, auch nach Ablauf der drei Jahre fortzudauern habe.

Die bischöfliche Versammlung hat ferner den Wunsch dargelegt, daß die Werwese erledigter Pfraxen fortan nicht verpfändet würden, die Stiftungen anders, als gegen das von Bischofe festgesetzte Stipendium zu entrichten, und Ich genehmige diese Bestimmung, welche bei allen Pfrütern, welche die Verwaltung einer erledigten Kuratpfunde nach dem 1. Jänner 1859 übernehmen, in Wirksamkeit zu treten haben wird.

Haec igitur Venerabili Clero Diocesano pro directione futura per extensum communicando ordinamus, ut missa lecta antiquae fundationis secundum usum antiquitus receptum pro stipendio 30 xr. cantata 1 fl. — Anniversarium unius Nocturni legendum cum Laud. 1 fl. Anniversarium cum Laudibus cantando pro 2 fl.; trium Nocturnorum cum laudibus legendum 2 fl., — cantando et conductu pro 5 fl. M. C. sine Missa computetur.

Premislae die 28. Decembris 1858.

N. 2445.

Składki przez
Pralat. wcho-
dnieł bez wy-
ratnego po-
zwolenia kon-
gregacyi we-
cłu rozstrze-
nia wiary u-
stanowionej,
zbierać nie
wolno.

Litteris encyclicis Excellentissimi D. Nuntii Apostolici Viennaee dtdo 30. Novembris a. e. Nr. 164 significata Nobis sunt sequentia:

Sacrae congregationi de propagande fide innotuit, modo unum modo alterum ex Prae-latis orientaliibus Europam, contra praecipuum antehac illis repetitis vicibus traditum, peragrare, ut alios mittere, qui elemosynas pro suis ecclesiis corrogent. Quod igitur editis removeri decretis non potuit, id sacra congregatio per hasce meas encyclicas litteras illius nomine datas, efficacius impedire confidit; RR. DD. Locorum Ordinarios hortando, ne in suis Diocesis sinant praedictos Antistites elemosynas colligere, nisi peculiari Ejusdem S. Congregationis rescriptum exhibeant.

Quapropter Venerabilem Clerum Diocesanium per praesentes monemus, quatenus ejusmodi elemosynarum collectiones (tunc nominis promoveat, si collectores peculiarem eum in finem s. congregationis de propagande fide authorizationem produxerint, a Nobis vel officio Nostro recogitant.

Premislae die 28. Decembris 1858.

N. 2501 ex 1858.

Uwiedomienie
o adzielenych
przez Ojca S.
Piusa IX od-
postach dla
bractwa pod
tytułem Niep-
oczęcia Najś-
Panny Maryi
w celu wapie-
rzenia kato-
liców na wcho-
dzic zaprowa-
dzonego

In nexu cum Nostra provocatione dtdo 28. Decembris 1857 Nr. 2152 Venerabili Clero Nostro Diocesano laetum huic nuntium communicamus, quod Sanctissimus Papa Noster Pius IX. devoto sub titulo Immaculae Conceptionis B. V. Mariae Sodalitio pro suble-vandis Catholicis Orientis Viennaee instituto, multas plenarias indulgentias a sodalibus lucrandas concesserit Brevis dtdo 25. Junii 1858, cujus copia adponitur.

Si ergo in quadam parochia sodalitium tale per respectivum parochum fuerit institutum, necesse est, ut nobis de hoc referatur, quatenus sodalitium hoc adprobemus, dis-que festos, in quibus indulgentiae concessae lucrandas erunt, assignemus.

De collectis faciendis centrale hujus Sodalitatis Collegium Viennaee loquendo edo-ctet, quod etiam minus quam unius floreni mon. con. annum datum efficit, ut quis sodalio ad scribi possit.

Modum vero collectas faciendi his verbis subpeditat. Ea etenim hic loci et jam in pluribus Diocesis peraccommoda praxis inducta est, ut probatae fidelitatis personis Sodalitio addictis tanquam Collectoribus tribuantur folia impressa, quallum perinde unum exemplum adiacet. Tales personae inter suos familiares facile inveniunt alias decem, quae Sodalitio huic nomen dent symbolasque suas sive mensure sive annue Collectori concedant illi folio inferendas et periodice animarum Curatori resignandas, ac tandem sub finem anni officio Diocesano transmittendas. Nec deerunt inter has decem personas, quae amore pii scopi, sodalio praestituti curam assumant idem associationis opus inter totidem alios devotos fideles promovendi. Haec methodus in pluribus aliis similibus Institutis usitata, localibus anima-rum Curatoribus fatigata notabiliter immuere videtur.

De quibus pro notitia et directione informamus.

Premislae die 17. Januarii 1859.

Copia Brevis dtdo 25. Junii 1858.

Pius PP. IX. ad perpetuam rei Memoriam. Cum, sicuti renunciatum est Nobis, Viudobonae in Austria pium Sodalitium sub patrocinio Mariae Virginis Deiparae sine originali labe conce-p-tae ad Catholicum nomen per orientem praesertim propagandum, illudque coelesti ope ju-gibus precibus implorata per eas regiones sospitandum, tuendum, canonice constitit; Nos ut Sodalitium hujus modi majora in dies, juvante Deo, suscipiat incrementa de omnipotentis Dei misericordia ac BB. Petri et Pauli App. ejus auctoritate confisi, omnibus et sin-gulis Christi fidelibus, qui Sodalitio hujusmodi nomen dederint suum, quo die primum in illud cooptati fuerint, et die respective anniversario, si vere poenitentes et confessi ac S. Communione refecti fuerint, quo die praedictorum id egerint, Plenariam: ac tam adscriptis, quam pro tempore adscribendis eidem Sodalitio Christi fidelibus in enjuslibet eorum mortis articulo, si vere quoque poenitentes et confessi ac S. Communione refecti vel quatenus id facere nequierint, saltem contriti nomen Jesu ore, si potuerint, sine minus corde devote in-vo-caverint, etiam Plenariam; nec non eisdem nunc et pro tempore existentibus, e memorato sodalio Christi fidelibus vere pariter poenitentibus et confessis ac S. Communione refectis qui aut propriam Sodalitii Ecclesiam, aut respectivam parochialem festivitate titulari Concep-tionis Immaculae Deiparae Virginis Mariae a primis vespere usque ad occasum solis diei hujusmodi singulis annis devote visitaverint ibique pro Christianorum Principum concordia, haeresum extirpatione ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint; Plenariam similiter omnium peccatorum suorum Indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praeterea dictis sodalibus, qui pietatis opera, quae modo recensimus, quatuor per annum festis diebus, eorumdem Sodalium arbitrio eligendis et per Ordinarium adprobandis, corde saltem contriti cum Domino praestiterint, septem annos, totidemque qua-dragenas: quotiescumque vere quodlibet pium opus ex instituto persolverint, dummodo corde item contriti, ut moris est, oraverint, sexaginta dies de injunctis eis seu alias quomo-dolibet debitis poenitentis in forma Ecclesiae consueta relaxamus. Quas omnes et singulas In-dulgentias peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes etiam Animabus Christi fidelium, quae Deo in charitate conjunctae ab hac luce migraverint, per modum suffragii applicari posse impertimus. In contrarium facientibus non obstantibus quibus cum que. Praesen-tibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Kupowanie
i winklowa-
nie obliżany
indemnicacy
nych i listew
zastawnych
dla kościołów
i kmienców
rdz. i konop-
torow Metrop.
Lwowaki ma
zaleznac.

Nach dem Erlasse des k. Ministeriums des Innern vom 4. Februar 1851 Z. 1759 hat dieses Ministerium im Einvernehmen mit jenem für Kultur und Unterricht, dann der Finanzen zur Vereinfachung und Beförderung des Geschäftsganges den Ankauf, Verkauf oder Umschreibung der den öffentlichen Fonds und Anstalten gehörigen Obligationen ohne Vermittlung der politischen Fondskasse unmittelbar durch die Tilgungs-Fonds-Hauptkasse in der Art besorgen lassen, daß dieselbe Geschäft von politischen Fonds, Anstalten und Verwaltungszweigen, welche in der Verrechnung der Landeshauptkasse stehen, durch diese, von solchen aber welche nicht in der Verrechnung der Landeshauptkasse sich befinden, unmittelbar bewirkt werde.

Es sollen auch nach der Anordnung des Finanz-Ministeriums vom 19. Mai 1852 Zl. 7094 durch die Landeshauptkasse nur von solchen Fonds, die wie der Religions-Studien-Normalschul-Findel-Ärren-Fond etc. in ihrer Verrechnung stehen, Gelde oder Obligationen zur Vermittlung übernommen dagegen die Anforderungen jener Anstalten, die nicht in ihrer Verrechnung stehen, wie der Kirchen-Konvente, Stiftungen und Spitäler zurückgewiesen werden. Da ungeachtet dieser Anordnungen die Landeshauptkasse zur Vermittlung des Obligations-Umschäftes auch für solche Anstalten, welche nach dem Vorangefahrenen von dieser Vermittlung ausgeschlossen wurden, in Anspruch genommen wird, und dadurch der Landeshauptkasse eine umfangreiche Beschäftigung zugeht, so wird im Einvernehmen mit der hiesigen Finanz-Landes-Direktion die Landeshauptkasse von der Vermittlung des gedachten Geschäftes für jene Anstalten, welche in deren Verrechnung nicht stehen, als: der Kirchen-Konvente, Stiftungen und Spitäler vom 1. Februar 1. J. entbunden, und es wird das hiesige erzbischöfliche Konsistorium aufgefordert, das Geschäft der Umsehung von Kapitalien und Obligationen für Kirchen und Konvente der eigenen, und des im Lemberger Verwaltungsgebiete befindlichen Theils der dortigen Diöcese zu übernehmen und zu besorgen.

Durch dieses Konsistorium werden die meisten Werthpapiere angekauft, und die Einföhrung der Grundentlastungs-Obligationen, dann der galizisch-ständischen Pfandbriefe bewirkt werden können, daher jedes hierortige Einwirken in den gedachten Geschäftes entfallen, und nur das hochwürdigste bischöfliche Konsistorium aufgefordert wird, sich hiernach zu benehmen, und an die unterstehende Geistlichkeit die geeignete Weisung zu erlassen.

Quosuper Venerabilem Clerum hisce edocendo insimul provocamus, ut ejusmodi obligationes pro vinculatione Officio Nostro pro ulteriori ad Reverendissimum Metropolitanum Consistorium transmissione antepant.

Premislae die 7. Februarii 1859.

Dodatek do
podatku dzio-
sinnego nie
ma być pobie-
raay.

Laut Eröffnung der k. f. Finanz-Landes-Direktion in Krakau vom 1. Februar 1859 Z. 889 hat das k. f. Finanz-Ministerium in Betreff des hohen Decretes zur Verhandlung gekommenen Frage wegen Einhebung der Landesverordnisse und Grundentlastungszuschläge von der geistlichen Zehentsteuer mit dem h. Decrete vom 8. Jänner 1859 Z. 281 im Einvernehmen mit dem k. f. Ministerium des Innern zu bestimmen befunden, daß von der Einhebung dieser Zuschläge zu gedachten Zehentsteuer sowohl pro praeterito als auch pro futuro Umgang zu nehmen sei, und die Einforderung derselben in demjenigen Theile des hiesigen Verwaltungsgebietes, in welchen diese Zuschläge bisher eingehoben wurden, mit dem 11. Quartale 1858 anzuhören habe für die eingezahlten Beträge aber eine Rückvergütung zu nicht leisten sei.

Premislae die 18. Aprilis 1859.

In nexu eorum, quae circa collationem baptismi in casu necessitatis omissis ceremoniis in domibus privatis dispositione Nostra dtdo 20. Decembris 1856 N. 1600 ordinavimus, communicamus Venerabili Clero Dioeceseo specialiter vero Curato nuperimus Excelsae c. r. Locumtenentiae Leopoliensis Rescriptum dtdo 5. Februarii 1859 N. 4443 in sequentibus.

Chcisz z wo-
dy od chre-
st z ceremonii
nie powin-
ny być bez wa-
żnej przyre-
czy odjęczony.

In Abticht der Vorbeugung der so häufigen Unrichtigkeiten in den Kirchenmatrikelbüchern, welche meistens durch die hieseländs übliche Trennung der Ceremonientaufe von der Wassertauf entstanden, findet man sich veranlaßt, das Hochwürdigste Konsistorium anzugehen, der unterstehenden Geistlichkeit die Circular-Verordnung vom 22. Mai 1812 Zl. 18871 Geb. Pfl. G. S. Nr. XXII. S. 43 in Erinnerung zu bringen, wornach

1. ohne wichtige Gründe, die eigentlich nur in der Schwäche des Täuflings bestehen können, die Taufceremonie von der Wassertauf nie getrennt werden darf, wornach
2. die im Nothfalle ertheilte Wassertauf zugleich in die Matrikel einzutragen ist, und die für die Taufpathe bestimmten Rubriken offen zu halten, bei erfolglicher Verriehung der Ceremonien aber auszufüllen sind, und wornach
3. in den Taufbüchern in einer besonderen Rubrik vor dem Tage der erhaltenen Tauf der Tag der Geburt anzumerken kommt. Zugleich wolle das Hochwürdigste Konsistorium die genaue Haubhabung dieser Vorschrift durch die Begleitbediente streng überwachen lassen.

Insimul omnes Ecclesiarum parochialium rectores graviter in Domino monitos esse volumus, ut si quando baptismum sic dictum de sola aqua infanti infirmanti contulerint, supervivente sic baptizata prole et tempestate anni mitiore, parentes talis prolis serio admonent et adurgeant, quatenus ceremonias baptismi super ista prole sua in Ecclesia suppleri faciant.

Premislae die 18. Februarii 1859.

Metkyki urodzenia dzieci zamieszkałych w Państwie Austro-węgierskim poddałych wielkiego księcia Hradzkiego mają być także przedkładane.

In nexu cum Cursoria ddo 11. Martii 1858 Nro 158 ad notitiam Venerabilis Cleri Curati Nostrae Diocesis deducimus Altum Ministeriale Decretum ddo 12. Januarii 1859 Nro 359 per Excelsum C. R. Regimen Cracoviense ddo 4. Martii 1859 Nro 3187 et per Excelsum c. r. Regimen Locumtenentiale Leopoliense ddo 5. Februarii 1859 Nr. 4215 Nobis promulgatum, quo disponitur sequentia:

Das hochwürdigste bischöfliche Consistorium wird im Grunde dieser h. Ministerial-Weisung mit Bezirhung auf die hiesortige Verordnung vom 14. Februar 1858 Zahl 1155 ersucht, analog mit dieser Bestimmung die unterstehenden Seelsorger anzuweisen, auch die Geburtsräthine bei ebelichen und unehelichen Geburten von Kindern der in ihrem Seelsofgeprengel befindlichen großherzoglichen Badischen Unterthanen unentgeltlich von Amiswegen auszuertigen, und diesel mit der Legalisirungsklausel versehenen Documente im Wege des Hochwürdigsten bischöflichen Consistoriums außer vorzulegen.

Super quo Verobrem Curatum Nostrum informamus cum hac observatione, quod praememorata testimonia baptismi prolium sive legitimarum sive illegitimarum parentum ex Magno Ducatu Silesiensi oriundorum ex officio absque timbro conscribenda atque ad nostrum Consistorium dirigenda sunt, a quovis respectivo Curato, sive in ambitu Regiminis Cracoviensis sive Leopoliensis versetur.

Premislae die 17. Martii 1859.

Wykopane gdziekolwiek kości ludzkie mają być zebrane i przepisanyym obrzadzkiem pochowane.

Saepe contingere solet, ut in aperto campo, vel in coemeteriis parochialibus, vel in locis ecclesiae contiguis, dum effoditur terra aut alio tempore et modo, in conspectum prodeant ossa humana. Et haec quidem ossa demortuorum hucusque passim vel in proximo quocumque et profano loco, vel in parochiali coemeterio benedicti, aut nullo sacro ritu adhibito, moris erat terrae mandare. Jam vero similis modus tractandi obvia ossa humana non conciniit spiritui sanctae Ecclesiae, et olim in hac Nostra Diocesi et adjacentibus inde a majoribus consuetudo tenuit, colligendi cum studio adinventa ossa defunctorum, quae postmodum, ubi in majori copia concervata existebant, solemniter funebri ritu, qui vulgo humatio ossium (pochowanie kości) appellabatur, in coemeterio publico sepeliebantur.

Eapropter et Nos tenore praesentium omnibus Ecclesiarum Rectoribus, tam saecularibus quam regularibus, qui curam animarum commissam sibi habent, commendamus praecipimusque, quatenus solliciti semper vel minuta ossa humana, quando ubi adinventa, vel ex loco requiei suae eruta fuerint, colligi ac in tumba, juxta adnexum formulare benedicta, et quae in camera mortuorum vel alio condigno loco penes Ecclesiam parochialem collocata maneat, deponi curent; quando autem in majori quantitate collecta habeantur, tunc ea extra quemdam diem Dominicam aut festum I et II classis solemniter ritu funebri, qui pro exportatione defuncti praescriptus est, in Ecclesiam deferri faciant; et postquam ibi Nocturnum cum laudibus decantatum, missaque de Requiem, quae est in ordine talium missarum secunda, cum oratione Secretis Postcommunionis pro pluribus defunctis, celebrata, ac conductus in exequis usitatus absolutus fuerit, personaliter eadem ossa in coemeterium parochiale, ut hic in tumulum benedictum una cum praefata tumba solemniter recordantur, non graventur deducere, aut hocce Officium Cooperatori aliive Sacerdoti peragendum committant. Valde porro exoptandum foret, ut hac occasione conveniens ad aedificationem populi dicatur Concio, quam ideo in Ecclesia post missam ante Conductum haberi commendamus.

Tandem ad dictam ossium humationem necesse est, ut praevie omnes Parochiani ex suggestu sacro invitentur, et hi certe sine illius actus religiosi honestandis frequentes convenire, uti et non magnum sumptus pro comparanda supra mentionata tumba impendere non tergiversabuntur; dummodo a Curato suo edocti et excitati secum reputaverint; inter memorata ossa esse forsitan reverendas reliquias ipsorum parentum, fratrum, propinguorum benefactorum, et quod eadem in die resurrectionis sicut sol in conspectu Dei lucebunt (Math. 13, 43.) illasque Deus ipse sollicitè custodit, et honesto funere afficere mandat; (Psalm. 33, 21. Eccl. 38, 16.) quod denique multum in scriptura sacra laudantur, qui defunctis suprema misericorditer persolverunt (Tobiae 12, 12-24; 2 Reg. 2, 4-7) Christus autem Dominus sibi ipsi facta ait, quae minimis ex ejus et nostris fratribus propter Deum fecimus, haecque coelo remunerare promittit. (Mat. 35, 40).

Eja ergo zelose populum fidelem non solum pro defunctis orare, sed etiam eorum corporum reliquias condigna sepultura honorare doceamus, ut novum inde tam ipsi quam nobis gratiae et meriti apud Deum augmentum obveniat.

Premislae die 14. Aprilis 1859.

Formulare. Benedictio tumbae pro asservandis in ea ossibus humanis.

R. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram,

R. Dominus vobiscum.

R. Et cum Spiritu tuo.

O r e n u s .

Deus, cujus miseratione animae fidelium requiescunt, hanc tumbam benedicere dignare, eique angelum tuum sanctum deputa custodem, et quorum, quarumque corporum ossa hic reponuntur, animas eorum ab omnibus absolute vinculis delictorum, ut in Te semper cum sanctis tuis sine fine laetentur. Per Christum Dominum Nostrum.

R. Amen.

Dicit oratione, Sacerdos ossa mortuorum et tumbam aqua benedicta aspergat.

N. 1226

Przepis względem uzyskania dyspensy od trzech za-powzięci dla ekliłk narzeczonych, którzy za pra-wych małżon-kow uchodzą.

Quomodo ratiōne petendae dispensationis ab omnibus tribus huius matrimonialibus in casu si sponsi passim pro conjugibus habentur, procedendum sit, Venerabilis Clerus ex Rescripto Excelci c. r. Locumtenentialis Praesidii dtdo 13. Junii 1859 Nr. 3430, praec. intelliget; quod pro observantia in casibus obvenientibus pro praesentis communicamus.

Nach §. 40 des mit dem Allerh. Patente vom 8. October 1856 (N. G. B. Nr. 145) kün-digtem Gesetze über die Ehen der Katholiken im Kaiserthume Oesterreich ist die Nachsicht von allen drei durch dieses Gesetz vorgeschriebenen Verkündigungen gegen Ablegung des im §. 39 desselben Ge-setzes erwähnten Eides auch dann zu ertheilen, wenn zwei Personen getraut werden wollen, von wel-chen allgemein vermuthet wird, daß sie bereits mit einander verhehlicht seien.

Bei der Anwendung dieser gesetzlichen Vorschrift hat sich die Frage ergeben, ob in dem darin bezeichneten Falle die Nachsicht in der im §. 47 des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches zugethanen Weise bei der Landesstelle von dem Seelsorger mit Verzeichnung der Namen der Partheien angefordert werden könne.

Im Grunde Allerh. Entscheidung vom 19. Mai l. J. hat das k. k. Kultus-Ministerium mit Erlaß vom 4. d. M. Z. 8240 hierüber bedeutet, daß, wenn zwei Personen getraut werden wollen, von welchen allgemein vermuthet wird, daß sie bereits mit einem der verhehlicht seien, die Nachsicht von allen drei durch das bezogene Gesetz über die Ehen der Katholiken im Kaiserthume Oesterreich ertheilten Verkündigungen von dem Seelsorger durch den Bischof, jedoch unter Namhaftmachung der Ehever-ber bei dem Landesort nachgesucht werden könne, welcher dieselbe ohne Intervention der bei der politi-schen Landesstelle bestehenden Hilfsämter gegen dem zu gewähren hat, daß die Eheverber vor ihrem Seelsorger eidlich befeuern, daß ihnen kein ihrer Ehe entgegenstehendes Hinderniß bekannt sei.

Das hochwürdigste Ordinariat wird hiervon zur Darnachachtung mit dem Ersuchen in die Kennt-niß gesetzt, sich in vorkommenden derglei Fällen unmittelbar an das k. k. Statthalterei-Präsidium zu wenden. —
Premisslae die 25. Junii 1859.

N. 768.

Administrato-rum tych Ple-banii w okrę-gu rządowym Krakowakim, które mają 300 fl. są do-towane, mają być zamiast pensyi oddane temparalia ra-zem z dodatk-kiem do kon-gruiz jak i Pla-ban pobierał.

Altum c. r. Regimen Cracoviense dtdo 28. Martii 1859 N. 2148 communicavit Nobis sequentia.

Aus dem vom hohen k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht im Erlaße vom 9. Mai 1856. Zbl. 6845 angeführten Gründe, daß ein Pfarrerverweiser nicht besser als der Pfändner behandelt werden kann, hat es auch ferner dabei zu verbleiben, daß Administratoren erledigter Pfründen, deren Einkommen unter 315 fl. österr. Währ. steht, das ganze Einkommen zu überlassen, und nicht die Ad-ministrationsgebühr anzuweisen ist.

Zu Folge dieser vom hohen k. k. Kultus-Ministerium mit Erlaß dtdo 12. Jänner 1859 Zahl 200 getroffenen Verfügung wird auch fernerhin Administratoren sowohl der lateinischen als auch der gr. latih. Pfarreien und Lokalfamlicien, wenn das Einkommen einer Pfarrei oder Lokalie unter 300 fl. G. W. steht, ohne Rücksicht, ob dasselbe bei Lokalien die für aktuelle Lokalfamlicie stämmigte Kongrua jährlicher 150 fl. G. W. das ist, 157 fl. 50 kr. öst. Währung nicht erreicht oder übersteigt, das ganze Einkommen der Pfarrei oder Lokalie sammt der dem Pfarrer oder Lokalfamlicie etwa aus dem Religions-fonde gebührenden Ergänzung überlassen werden.

Hievon wird das hochwürdigste bischöfl. Konsistorium mit Verzehung auf den h. Ministerial-Erlaß vom 28. Februar 1856 Z. 2716 und im Nachhange zum hierortigen Erlaße vom 29. Dezember 1858 Z. 32943 in Kenntniß gesetzt.

Quae Venerabili Clero Diocessano pro notitia et directione inserviant.

Premisslae die 14. Aprilis 1859.

N. 1237.

Przepis wzleodem wyku-na lub regulowania gleboznicow w dobrach do funduszu sell-gusno nale-żacych.

Excelsum c. r. Locumtenentiale Regimen Cracoviense die 23. Maji N. 12236 communi-cavit Nobis sequentia.

Abchrift eines Finanz-Ministerial-Erlasses an die k. k. Finanz-Landes-Direktion in Krakau dtdo 11. April 1850 Z. 5380/712. Unter Verzehung auf den Bericht vom 5. October v. J. Z. 16573 und im Nachhange zu dem darüber ergangenen Erlaß vom 16. Dezember v. J. Zahl 55486/2168 er-hält die k. k. Finanz-Landes-Direktion bezüglich der Religionsfondgüter nach mit dem Ministerium für Kultus und Unterricht gepflogener Rücksprache hiemit die Meinung, den Auktions- und Lager-, dann Brenn-holzbezug zum Behufe der Regulierung und den für eine geordnete Forstverwaltung besonders lästigen Bauholzbezug zur Selbstablösung mit Venügung der reichhaltigen Forderungen dieser Güter an den Reli-gionsfond, endlich die Waldweide in der sich insbesondere zur Ablösung durch Abtretung einzelner für den Domänenbesitz minder werthvoller Grundstücke eignenden Fällen, oder in Fällen, wo selbst eine Selbstablösung ganz besonders wünschenswerth und ohne bedeutenden Aufwand durchführbar wäre, behufs dieser Modalitäten, sonst aber zur Regulierung anzumelden. Für die richtige Abchrift.

Wien am 12. April 1859.

Nagy m. p.

Quae Venerabili Clero Diocessano pro notitia et directione inserviant.

Premisslae die 24 Junii 1859.

N. 121

E. E.

Udziała się Duchowień-stwu rach-unek za zblu-dzik na Insty-tut gheboznic-nych za rok 1868.

Im Laufe des Schuljahres 1857/8 wurden durch milde Beiträge der hochw. Geistlichkeit der zur Erhaltung der hiesigen im Rekolektenkloster unter eifrigen Leitung des Hw. Ordens - Provinzials W. Konstantin Pacholik befindlichen Bildungsanstalt für Taubstumme nöthige Fond zusammengebracht, und darauf die Kosten der Verpflegung, Bekleidung und der sonstigen Bedürfnisse eines armen taubstummen Knaben bestritten.

Indem das Consistorium anlegend [.] die Rechnung über die frägliehen Einnahmen und Ausgaben im Schuljahre 1858 veröffentlicht, ergreift es diesen Anlaß mit Vergnügen, um den edlen Gubern für ihre Theilnamen am Fortbestand dieses nützlichen Institutes den verbindlichsten Dank zu bezeugen, und dasselbe auch künftighin der christlichen Wohlthätigkeit des hochwürdigsten Clerus angele-genlichst zu empfehlen.

Ubrigens hofft das Consistorium, daß die hochw. Decanate, welche im Schuljahre 1858 keine Sammlungen für die Taubstummen veranstaltet haben, solche nachträglich vornehmen, und die ein-geammelten Gaben zeitlich anher übermachen werden.

Przemysl am 10. März 1859.

Rechnungs-Ausweis.

Der unter der Leitung des Przemysler lat. Consistoriums stehenden Schule für Taubstummen zu Przemysl für das Schuljahr 1857/8.

Post. Zahl	A. Empfang	Eingeln		Zusamm.		Anmerkung
		fl.	kr.	fl.	kr.	
		in Conv. Münze				
1	Mit Ende des Schuljahres 1857 verblieb ein Cassa-Rest. Siezu sind eingestossen:	208	12			
2	Vom Clerus des Zmigroder Decanats	5	—			
3	Jasloer	9	43			
4	Jaworower	3	21/2			
5	Brzozower	9	56			
6	Pruchniker	5	—			
7	Przeworsker	8	—			
8	der Stadt Przemysl	29	9			
9	Vom Hw. Pfarrer und Ehrenomherrn Jedliński	9	—			
10	Vom Zurawicer Pfarrer Herrn Roman Stojalowski	3	—			
11	An Interessen von der Grundentlastungs-Obligation pr. 50 fl. für 1 Jahr	2	30			
	Summa des Empfanges	—	—	292	61/2	
Post. Zahl	B. Ausgabe	Eingeln		Zusamm.		Anmerkung
		fl.	kr.	fl.	kr.	
		in Conv. Münze				
1.	Dem Hw. Provinzial Konstantin Pacholik an Verpflegungs- und Bekleidungskosten für den taubstummen Knaben Johann Balwierczyk vom 1. Juli 1857 bis Ende Juni 1858	—	—	62	34	
	Summa der Ausgabe	—	—	62	34	
	Vergleicht man nun den Empfang	—	—	292	61/2	
	so verbleibt ein baarer Rest pr.			230	17/2	
	Sage: Zweihundert und Dreißig Gulden 17 1/2 Kr. Conv. Münze.					
	Nebstdem besitzt die Anstalt:					
a)	4 Stück Einlagsbüchel der galizischen Sparrasse à 100 fl. G. M.	400				
b)	1 Stück Sparrassebüchel aus der Schenkung des Dubieckoer Herrn Pfarrers Anton Koczanowicz pr	48	31			
c)	1 Stück l. l. östgalizische Grundentlastungs-Obligation, geschenkt durch den Dubieckoer Hrn. Pfarrer Anton Koczanowicz im Nennwerthe von	50				
	Zusammen			498	31	

Przemysl am 10. März 1859.

Vom bischöfl. Consistorium r. l.

Franciscus Xaverius,
Episcopus.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XXV. Junii MDCCCLVIII. Pontificatus Nostri Anno Decimotertio. Pro Dno Card. Macchi Jo. B. Brancalleoni Castellani m. p. L. S. Cum originali concordat. Ex Consistorio Archiepiscopali Viennae die 2. Octobris 1859 Joannes Berger Consilr. et Cancellariae Director. m. p.

Premislae die 28. Decembris 1858

N. 2552.

Przepia doty-
cający się za-
wierzenia mał-
żeństwa przed
niekatechizym
Śmigim roksem
przez tych,
którzy za nie-
mających 18
wieloletniości do
wojska nie są
uznani.

Alto c. r. Regiminis Locumtenentialis Rescripto ddo 10. Decembris 1858 Nr. 54665 sequentia Nobis significata sunt.

Zu Folge §. 11. des kais. Patentés vom 29. September 1858 (N. O. B. Z. 167) betreffend die Ergänzung des Heeres, darf sich, wer vom Eintritte in das Heer nicht gesetzlich befreit oder zum Heere dienste nicht offenkundig oder nicht nach dem Urtheile einer Stellungskommission für immer untauglich ist, vor dem Austritte aus der zweiten Altersklasse (das ist vor dem ersten Jänner des auf das vollendete zwei und zwanzigste Lebensjahr folgenden Jahres) nicht verhehlen. Eine ausnahmsweise Ehebewilligung im Falle vorhandener besonders rücksichtswürdiger Umstände zu ertheilen, ist die politische Landesstelle ermächtigt; jedoch begründet diese Bewilligung keine Befreiung von der Stellungspflicht während der ersten und zweiten Altersklasse.

Wer sich mit Uebertretung des im §. 8. enthaltenen Verbotes verhehelt hat, wird nach §. 44. des bezogenen a. h. Patentés in seiner Altersklasse ohne Lösung gestellt, im Falle der Untauglichkeit aber nach den Bestimmungen des §. 35 des Gesetzes über die Ehen der Katholiken (N. O. B. Z. 185 1850) und des §. 507 des allgemeinen Strafgesetzes bestraft. Gegen diejenigen, welche zu der verbotenen Verhehlung schuldbar mitgewirkt haben, ist eine dem Armenfonde zufallende Geldstrafe bis 100 fl. öst. W. oder nach Umständen Verhaft bis zur Dauer eines Monats zu verhängen, falls sie nicht als im Staatsdienste stehend nach den Dienstvorschriften zu behandeln sind.

Demnach bezogen Mannspersonen, welche vor dem Austritte aus der eben erwähnten zweiten Altersklasse sich verhehlen, bezüglichen Alle, die zur Verhehlung derselben schuldbar mitwirken, eine gesetzlich verbotene und strafbare Handlung es sei denn, daß der Eheverbot 1) vom Eintritte in das Heer gesetzlich befreit, 2) zum Heere dienste offenkundig oder nach dem Erkenntniße einer Stellungskommission für immer untauglich ist, oder 3) von der politischen Landesstelle eine ausnahmsweise Ehebewilligung erlangt hat.

Das vierte Hauptstück des im Eingange angeführten kaiserlichen Patentés handelt §. 13—24 von denjenigen, denen die Befreiung von der Pflicht zum Eintritte in das Heer gesetzlich zusteht. Doch sollen nach §. 26 desselben Patentés in dem Verzeichnisse der in jeder Gemeinde nach der Zuständigkeit zur Stellung Verufenen nur jene als vom Auswege zu Befreiende von der politischen Bezirkbehörde bezeichnet werden, deren Befreiungstitel ihr authentisch nachgewiesen vorliegt. Derselbe Behörde hat ferner in dem erwähnten Verzeichnisse als offenkundig untauglich jene Stellungspflichtigen zu bezeichnen, deren Blödsinn, aufsaßende Kröpfthaftigkeit oder Siechthum nach der Befähigung des Gemeindevorstandes und von wenigstens zwei Gemeindegliedern, welche zu derselben Stellung berufen sind und nicht gleichfalls untaugliche Söhne haben, in der Gemeinde bekannt ist, und keiner ärztlichen Befähigung bedarf.

Demnach können sich die zur Mitwirkung bei der Eheschließung von Mannspersonen, welche aus der zweiten Altersklasse der Stellungspflichtigen noch nicht getreten sind, berufenen Seelsorger nur dadurch vor Verantwortung sicherstellen, daß sie solchen Eheverboten die Trauung so lange verweigern, bis von derselben entweder die von der politischen Landesstelle erlangte Ehebewilligung oder die Erklärung der polit. Bezirkbehörde ihrer Zuständigkeitsgemeinde darüber vorgezeigt wird, daß sie von dem Eintritte in das Heer gesetzlich befreit oder zum Heere dienste offenkundig oder nach dem Erkenntniße einer Stellungskommission für immer untauglich sind.

Hierlaude wo das gesetzliche Erforderniß des politischen Ehekonsenses zur Schließung einer Ehe dernal nicht besteht, ist es unverläßlich: daß nachdem zu Folge des §. 3. des a. h. Patentés vom 29. September 1858 die Pflicht zum Eintritte in das Heer allgemein ist, von allen noch nicht aus der zweiten Altersklasse der Stellungspflichtigen getretenen Mannspersonen, welche sich zu verhehlen beabsichtigen, die Ehebewilligungen der politischen Landesbehörde oder die erwähnte Erklärung der politischen Bezirkbehörde abverlangt werde.

Wovon das hochwürdige bischöfliche Konsistorium in Folge Anordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 10. v. M. JhI. 19018 mit der Anforderung in die Kenntniß gesetzt wird, von den voranbesetzten Weisungen sämmtliche Seelsorger zur Wissenschaft und genauesten Darnachachtung mit dem Befehle zu verhängen: daß die mehrerwähnte Ehebewilligung oder Erklärung jenen vorkommende Anstände behebenden Urkunden beizuzählen sei, deren Andeutung in dem Trauungsbuche gesetzlich vorgeschrieben ist.

Quo super Venerabilem Clerum Curatum praesentes in nexu Literarum Circularium ddo 30. Octobris 1858 Nr. 2103 edocendo strictam ordinationis hujus observationem inculcamus cum eo, ut memorata documenta in actis matrimonialibus reserventur et in libris Copulatorum citentur.

Premislae die 28. Januarii 1859.

N. 2592

Oglaża się
prenumerata
za dzieło w
drukarni OO.
Mechitary-
stów w Wie-
dniu pod ty-
tułem „Kä-
ser-Album“
drukować się
mające.

Excelsun c. r. Regimen Locumtenentiale sub 24. Decembris 1858 Nr. 7806 sequentia adaperuit nobis.

Mit der h. o. Eröffnung der vom 8. April 1853 JhI. 3094 hat man die gefällige Verwendung des hochwürdigen bischöflichen Ordinariates in der Richtung in Anspruch genommen, um für das von der hochwürdigen Mechitaristen-Kongregation in Wien beabsichtigte „Kaiser-Album“ Beiträge bewährter dichterischer Kräfte zu erhalten, und es ist nun in Folge allseitiger freundlicher Mitwirkung ein Prachtwerk entstanden, welches auch abgesehen von dem Anlasse, der unser Vertrauen auf die schöpferische Hand der Vorlesung, nur unbedingt stärken kann, wie von dem edlen Zwecke der Widmung des Meinertrag für den Botschaftsbau als bloßes Kunstwerk betrachtet, eine Zierde aus dem Gebiete der neueren Literatur genannt zu werden verdient.

Die Kongregation hatte zwei Prenumerationen auf das Werk eröffnet, die erste zum Preise von 10 fl. G. M. und nachträglich eine zweite zum Preise von 20 fl. G. M. und es sind die Termine beider schon längst abgelaufen, daher nun für die Käufer der Ladenpreis von 25 fl. G. M. einzutreten hätte. —

Um dem Werke den größtmöglichen Absatz zu verschaffen und damit zugleich den edlen Zweck seiner Herausgabe in möglichst voller Maße zu erreichen, hat sich die genannte Kongregation entschlossen, den Pränumerationspreis von 20 fl. G. M. noch für einige Zeit offen zu halten, und sie hat sich gleichzeitig an das h. Ministerium des Innern mit der Bitte gewendet, zur Verbreitung des Werkes durch angemessene Empfehlung fördernd einzuwirken.

Im Grunde Erlasses des hohen Ministeriums vom 16. d. M. Z. 9178 werden dem hochwürdigen Ordinariate in der Anlage mehrere Exemplare der bezüglichen Pränumerations-Einladungen mit dem Ersuchen übermittelte, sich der möglichsten Verbreitung dieses patriotischen und künstlerischen Werkes auf das sorgfältigste annehmen zu wollen.

Die Pränumerationsbeträge wolle das hochwürdige Ordinariat unter Anschluß der ausgefüllten Pränumerationsbogen, in welchen der Name und Wohnort der jeweiligen Pränumeranten genau ersichtlich zu machen ist, mit Schluß jedes Monats hierher einreichen. Die Verfertigung der pränumerirten Exemplare an die Pränumeranten wird dann im ähnlichen Wege besorgt werden. Ubrigens kann auf das fräglich Werk auch bei sämtlichen politischen Behörden subscribirt werden.

Haec Venerabili Clero Nostro Dioecetano communicando provocamus Eundem, ut in quantum facultates permittunt, opus isthoc tum ratione interni illius pretii, tum presertim respectu pia intentionis, in quam purus proventus divenditi operis destinatur, sibi comparare aliisque commendare, non intermittat.

Premislae die 20. Januarii 1859.

N. 167. ex 1859.

Ogłaska się
prenumerata
na dzieło
„Zywoty św. M.
u O. O. Mechitarystów
wyjeżdżających

In typographia Viennensi PP. Mechitaristarum reimprimitur celebre Opus scriptoris aliunde bene noti sub titulo: Zywoty swiętych Starego i nowego Zakonu na każdy dzień przez cały rok zebrane przez ks. Piotra Skargę w 2. tomach. — Opus hoc jam dudum agnitione est utilissimum tam sacerdotibus quam saecularibus, leviq; pretio in forma praenumerationis comparari potest; nempe totum opus 2. magnis tomis in 4. constat tantum 6 fl. 30 kr. mon. Austr. — Quum opus hocce omnibus et singulis sacerdotibus tam in concionibus quam in S. confessionibus tribunalibus — nec non quod maximum est pro perfectione propria et in accipiendi progressu summopere est necessarium: Venerabilem Clerum Dioecesanum praesertim iuniores provocamus ut sibi opus hocce saluberrimum comparare studeat, invianusque omnes Venerabiles Ecclesiarum Rectores, ut opus hoc parochianis suis legendi gnaris magno opere commendent, volentes et mandantes, ut ipsi Venerabiles Ecclesiarum Rectores unum exemplar hujus excellentis operis pro bibliotheca parochiali, si adhuc in illa non inveniantur, comparent, diligenterque legere studeant. Jam vero DD. Decanos obligamus ut circa visitationem Ecclesiarum sui Decanatus solerter invigilent, utrum hocce opus, quod jure pleno Evangelium applicatum dici meretur, omnes sacerdotes comparatum habeant, nunquid illud in bibliotheca parochiali inveniantur?

Premislae die 1. Februarii 1859.

N. 155.

Zawiadzenie
lekarzom
o wyjeździe
Uragia
parafialne z
najszczęśliwszą
siołecznością
wyjeżdżających

Ex occasione, quod quidam parochus in extradando certificato super effectuta vaccinatione vaccinationi huic plures dies impensus fuisse attestatus sit, quam actu impensum fuerunt — in sequelam requisitionis ab Excelso c. r. Regimine Cracoviensi diti. 10. h. m. N. 36819 ad Nos factae Venerabilem Clerum Curatum per praesentis provocamus, quatenus, quum expensae vaccinationis e fundo provinciae solvenda sint, ad praesalvandum hunc fundum ab injustis expensis in extradendis praedictis super effectuta vaccinatione certificatis summa cum conscientiositate procedant, personali convictione super tempus illi impensum antea sibi parata.

Premislae die 29. Januarii 1859.

N. 2

1859.

Skłanka na
wybudowanie
nowego kościoła w
Gencwie.

Excelsum c. r. Regimen Cracoviense diti. 26. Decembris 1858 N. 50161 praes communicavit Nobis sequentia.

Aut hohem Erlasses Seiner Erzellenz des Herrn Ministers des Innern vom 23. d. M. Zahl 11590 M. J. wurde in Folge A. h. Auftrages über die Bitte des Bischofs von Genf und Lausanne Marilley bewilligt, daß Verluß der Hofzeitung des Landes der neuen Kirche zur unbeschränkten Empfängnis der h. Jungfrau in Genf im Laufe des Kaiserthums eine Sammlung milder Beiträge durch den hiezu bevollmächtigten Abbe Rinderknecht vorgenommen werde.

Hievon beehre ich mich das hochwürdige bischöfliche Consistorium mit dem Bemerkens in Kenntniß zu setzen, daß diese Sammlung binnen längstens sechs Monaten durchzuführen sein wird.

Que V. Clero Dioecetano eo sine communicantur, ut collectam hanc instituenti Ro. Rinderknecht pro posse alleviare cumque adjuvare non intermittat.

Premislae die 29. Januarii 1859

N. 156.

Przy wykupieniu
tuli zęglu
nowego kościoła
w Gencwie
przez
patriarchę
Monarzo
przez
najszczęśliwszą
siołeczność
dotychczas
w Gencwie

Mit Bezug auf den Absatz §. 32 der Verordnung der hohen Ministerium des Innern und der Justiz vom 31. October 1857 R. G. W. St. 54 Nr. 218 wird bedeutet, daß die k. k. Finanz-Landes-Direction bei den Verhandlungen der Ablösung und Regulierung der Grundlasten derjenigen Kirchen und Pfründen einschreiten werde, in Betreff welcher das Patronat von einer Staats-Stiftungs- oder Fonds-Domäne angehebt wird, daß dagegen bei gedachten Verhandlungen aller jener Kirchen und Pfründen, hinsichtlich welcher das Patronat ohne Besitz einer Domäne dem Allerhöchsten Landesfürsten zuzusetzen, wobei sofort die k. k. Statthalterei Namens des Allerhöchsten Patrons einzuschreiten hätte, die betreffenden Kreisbehörden entweder unmittelbar oder mittelst Abgeordneter mitzuwirken, sofort die Interessen der landesherrlichen Patronats-Kirchen und Pfründen zu vertreten haben.

Que V. Clero Dioecetano in sequelam Locumtenentialis Decreti dtdo 7. Januarii a. c. N. 52614 pro notitia et directione communicantur.

CURRENTA.

Venerabili Cleri Dioecesano Salutem in Domino!

In nexu Nostrarum literarum circularium ddto 1. Maji a. c. Nr. 896, quibus publicas preces pro felici belli successu ac desideratissimæ pacis restitutione indiximus, tum Nostrarum literarum pastoralium ddto 6. Maji a. c. Nr. 79 præ. quibus populum fidelem ad enixas preces eundem in finem Deo Optimo Maximo abhibendas excitavimus, communicamus in adnexo .|. Epistolam encyclicam SSini Domini Nostri Pii PP. IX. ddto 27. Aprilis a. c., qua idem SSmus Papa pro paterna benignitate Sua, ut fideles eo ardentiori studio et uberiori fructu hisce precibus instent, cœlestium munerum thesauros Sibi a Deo concreditos aperiens, omnibus fidelibus Indulgentiam elargitur, et quidem tercentum dierum, quoties ipsi commemoratis precibus devote interfuerint, easque peregerint, insuper vero Indulgentiam plenariam, durante harum precationum tempore semel in mense consequendam eo die, quo sacramentali confessione rite expiati, Sanctissimaque Eucharistia relecti, aliquod templum religiose visitaverint, ibique pro avertendo belli flagello, pro concordia Principum Christianorum, pro pace Ecclesiæ, proque fidei ac charitatis augmento pias ad Deum preces effuderint.

Inde jam populo fideli novum et maxime efficacitatem ad fundendas arduas prædictum in finem preces accessurum esse certo sperantes, hanc Beatissimi Papæ gratiam proxima Dominica populo de suggestu cum congrua præmonitione publicandam ordinamus. —

Premisiæ die 7. Junii 1859.

Franciscus Xaverius,

Eppus.

in sollicitudinis Nostrae partem vocatos peramanter alloquimur, Venerabiles Fratres, ut fideles vestrae vigilantiae commissos pro eximia vestra pietate omni cura studioque excitetis ad preces Deo Optimo Maximo adhibendas, quo omnibus optatissimam suam pacem largiatur. Hac sane de causa Nos pro pastorali Nostro munere praecipere haud omisimus, ut in universa Pontificia Nostra ditione publicae clementissimo misericordiarum Patri offerantur preces. Illustria vero Praedecessorum Nostrorum exempla sectantes ad vestras, ac totius Ecclesiae preces confugere constituimus. Itaque hisce Litteris a Vobis, Venerabilis Fratres, exposcimus, ut pro egregia vestra religione publicas in vestris Dioecesibus preces indicere quam primum velitis, quibus fideles Vobis con crediti, potentissimo Immaculatae Sanctissimaeque Deiparae Virginis Mariae patrocinio implorato, divitem in misericordia Deum enixe orent et obsecrent, ut per merita Unigeniti Filii sui Domini Nostri Jesu Christi avertens indignationem suam a nobis, et auferens bella usque ad finem terrae, divina sua gratia omnium mentes illustret, omniumque corda christianae pacis amore inflammet, atque omnipotenti sua virtute efficiat, ut omnes in fide et caritate radicati, fundati sancta Eius mandata diligentissime servent, ac peccatorum veniam humili contritoque corde efflagitent, et declinantes a malo, et facientes bonum per iustitiae semitas ambulent, et mutuam inter se caritatem continuam habeant, exercean, atque ita cum Deo, cum semetipsis, et cum omnibus salutarem consequantur pacem. Nihil dubitamus, Venerabiles Fratres, quin pro perspecta vestra erga Nos et hanc Apostolicam Sedem observantia hisce Nostris desideriis ac votis quam diligentissime obsequi studeatis. Ut autem fideles ardentiori studio et uberiori fructu instent precibus per Vos statuendis, caelestium munerum thesauros, quorum dispensationem Nobis tradidit Altissimus, proferre et erogare censuimus. Quocirca iisdem fidelibus tercentum dierum Indulgentiam in forma Ecclesiae consueta concedimus toties lucrandam, quoties ipsi commemoratis precibus devote interfuerint easque peregerint. Insuper, durante harum preces tempore, eisdem fidelibus Plenariam largimur Indulgentiam semel tantum in mense eo die consequendam, quo ipsi sacramentali confessione rite expiati, sanctissimaeque Eucharistia refecti aliquod templum religiose visitaverint, ibique pias ad Deum preces eundem in finem effuderint. Denique nihil Nobis gratius quam hac etiam uti occasione, ut iterum testemur et confirmemus praecipuam, qua Vos omnes, Venerabiles Fratres, prosequimur, benevolentiam. Cuius Nostrae in Vos studiosissimae voluntatis pignus quoque sit Apostolica Benedictio, quam ex intimo corde profectam Vobis ipsis, Venerabiles Fratres, cunctisque Clericis Laicisque fidelibus cuiusque vestrum fidei traditis peramanter impertimur.

Datum Romae apud Sanctum Petrum 27 Aprilis Anno 1859. Pontificatus Nostri Anno Decimotertio.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

P II

DIVINA PROVIDENTIA

P A P Æ IX.

EPISTOLA ENCYCLICA

AD OMNES PATRIARCHAS PRIMATES, ARCHIEPISCOPOS, EPISCOPOS ALIOSQUE
LOCORUM ORDINARIOS

GRATIAM ET COMMUNIONEM CUM APOSTOLICA SEDE HABENTES.

Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis,
Episcopis aliisque locorum ordinariis gratiam et communionem
cum Apostolica sede habentibus.

PIUS PP. IX.

Venerabiles Fratres, salutem et Apostolicam Benedictionem. Cum sancta Mater Ecclesia sacris hisce festisque diebus, Venerabiles Fratres, anniversaria Paschalis Sacramenti sollemnia effusis gaudiis per universum orbem concelebrans in omnium fidelium suorum memoriam revocat laetissima verba suavissimae illius pacis, quam Unigenitus Dei Filius Christus Jesus Dominus Noster, devicta morte, daemonisque eversa tyrannide, resurgens suis Apostolis Discipulisque frequenter amantissimeque nuntiavit, ecce tristissimus sane belli clamor inter catholicas gentes excitatus tollitur, omniumque auribus insonat. Nos igitur, cum licet immerentes vicariam hic in terris Illius geramus operam, qui ex Immaculata Virgine nascens pacem per Angelos suos annuntiavit hominibus bonae voluntatis, quique resurgens a mortuis, et in caelum ad Patris dexteram consessurus ascendens pacem reliquit Discipulis suis, haud possumus, quin pro singulari ac prorsus paterna, quae Nos erga catholicos praesertim populos urget, caritate et sollicitudine etiam atque etiam pacem clamemus, et ipsa Divini Nostri Reparatoris verba omnibus maxima animi Nostri contentione inculcantes sine intermissione repetamus *Pax Vobis, Pax Vobis. Atque hisce pacis verbis Vos*

FRANCISZEK KSAWERY**WIERZCHLEYSKI,**

Z BOŻEJ I STOLICY APOSTOLSKIEJ ŁASKI

BISKUP PRZEMYSKI

OBR. ŁAC.

wszystkim wiernym Dyecezyi swojej

zdrowie i błogosławieństwo w Panu!

Burza, od kilku miesięcy nad głowami naszymi wisząca, dotknęła nas z dopuszczenia bożego, gdyż z końcem przeszłego tygodnia wybuchła wojna między najmiłościwszym Césarzem naszym, a królem Sardynii, którego Césarz Francuzów i rokoszanie włoscy wspierają. Sardynia od kilku lat nie przestawała wyzywać i drażnić Austrii, to potwarze rzucając na nasz rząd i instytucye, to podżegając do buntu poddanych włoskich monarchii naszój, to zbrodnię królobójstwa pochwalając i do niej zachęcając właśnie wtedy, kiedy nasz Monarcha i z dostojną małżonką swoją objeżdżali królestwo Lombardzko - Weneckie. A rząd Sardyński, stanąwszy na czele partyi rewolucyjnej, te wszystkie jój zamachy, podłości i naruszenia prawa narodów nie tylko pobłażał, ale i pochwalał, ba nawet tajemnie wspierał.

Długo, bo przez dziesięć lat Najłaskawszy Césarz i Pan Nasz, z rzadkiem umiarkowaniem te wyzywania Sardynii znosił, bo pragnął dla nas zachować dobrodziejstwa pokoju, bo niechciał nas narazić na chłostę wojny, której zwykle wiele klęsk i łez towarzyszy. Atoli gdy rząd Sardyński na wszystkie zażalenia rzą-

du naszego głuchym się stawał, gdy pośrednictwa mocarstw z Austryą zaprzyjaźnionych na niczém spelzły, gdy partya rewolucyjna przewłoczności césarskiej ku zmocnieniu sił swoich i coraz dalszemu rozszerzeniu buntu w całych Włoszech używała, gdy nakoniec Sardynia w sojuszu z rewolucyą, pomocą od władcy Francuzów obiecaną uzuchwalona, jawnie wystąpiła z dawno ukrywanym zamiarem oderwania królestw Lombardyi i Wenecyi od Césarstwa Austryackiego: — Najjaśniejszy Césarz i Pan nasz zawezwał Sardynią, aby w trzech dniach stanowczą dała odpowiedź, czy rozbroi niehawem korpus ochotników włoskich i wojsko swoje? A gdy i to zawezwanie zostało bez skutku, widział się być zmuszonym, z ciężką serca swego boleścią w obronie swego honoru, praw i całości państwa, chwycić za oręż, i posłać rozkaz do armii swojej, aby wkroczyła do Sardynii, a zarazem wydał odezwę do ludów swoich, w której powody swojego postępowania wyjaśnia, a licząc na wierność i przychyłność naszą, wzywauas do gotowości dla ofiar, których wojna po nas wymagać będzie.

Nie zawodźmy, Najmilsi Bracia! zaufania, które w nas Najjaśniejszy Césarz i Pan nasz pokłada: dowiedzmy czynami, iż wiernie stoimy przy Jego tronie, na którego świętość nieprzyjaciele się targają; dowiedzmy, iżeśmy przychylni do Jego uświęconej osoby, i gotowi do poświęcenia i ofiar, bez których wojny prowadzić niepodobna. Przychyłność, która się na samych oświadczeniach kończy, a przyjaciela w potrzebie odstępuje, choć go poratować może, to raczej obłuda niż przyjaźń, to postępowanie, Chrześcijanina niegodne. Podobnie i prawy patryotyzm poddanego względem Monarchy, nie zasadza się na samych przychylnych słowach ku niemu, ale ukazać się powinien w uczynkach, dowodzących przychyłność serca. Jako poddani chrześcijańscy winniśmy naszemu Césarzowi nie tylko uległość i wierność, ale i przychyłność z serca pochodzącą, bo nam św. Apostoł przykazuje: „*Bądźcie poddani nie tylko dla gniewu, ale też dla sumienia.*” Jeżeli więc pragniemy, a pragnąć powinniśmy, aby poddaństwo Nasze zasługę miało przed Bogiem ku żywotowi wiecznemu. bądźmy poddani *dla sumienia*, z serca, z ochotą, z poświęceniem. Wiemcié ja, że teraz ciężkie nastaly czasy, ale i to wiem, że miłość ku Bogu wszystko umie pogodzić. Jeżeli się każdy z nas ograniczy na niezbędné tylko potrzeby i odmówi sobie wygódek, bez których się obejść można, oszczędzi dla dobra kraju nie jeden grosz, który się marnie trwoni na zbytek lub dogodzenie własnej próżności i miękkosci. Z oszczędzonego grosza pojedynczych osób, urośnie wielka summa, która na opędzenie kosztów wojennych wystarczy. Gdy jedni dla obrony Monarchy krew swoją leją, słuszna jest, aby drudzy dobytkiem swoim, o ile mogą, tamtych wspierali, tém więcej, że wojna terażniejsza nie tylko jest odparciem napaści wroga na posiadłości césarskie we Włoszech, wiekami uświęcone i traktatami z różnych czasów zapewnione, ale jestto walka przeciw rewolucyi, do obalenia wszystkich rządów we Włoszech dążącej, jestto walka za niepodległość państwa papieżkiego, która jest solą w oku u wszystkich wrogów kościoła katolickiego, gdyżby radzi Papieża wyzuć z władzy udzielnego świeckiego Książęcia, aby obcemu poddany zwierzchnictwu słabszy stawał opór w obronie prawdy i wolności kościoła Chrystusowego.

A skoro nasz Césarz miecza dobył w obronie praw swoich, porządku i sprawiedliwości, w obronie Papieża i kościoła, ufajmy w miłosierdzie boże, że nie dozwoli upaść dobrej naszej sprawie, że nas wesprze mocą prawicy swojej i udzieli ostatecznie zwycięstwa wojsku naszemu. Nie trwóźmy się na widok potężnego nieprzyjaciela, bo nas upewnia pismo boże: „ *iż łatwo jest Bogu zawrzeć wielu w ręce niewielu, bo nie w mnóstwie wojska zwycięstwo bitwy, ale siła znieba jest, gdyż Bóg nie według mocy zbrój, ale jako się mu podoba, godnym zwycięstwo daje.*” Kiedy Amazyasz król Judzki, w dumę podniesiony, wojnę wydał królowi Izraelskiemu, posłał do niego Pan Bóg proroka, który mu rzekł: „ *Jeśli mniemasz, żeby wojny na mocy wojska zależały, uczyni Bóg, że będziesz od nieprzyjaciół zwyciężony. Boska bowiem jest i pomódz, i w tył obrócić.*” Nasz Cesarz nie z hardości i dumy, ale w obronie sprawiedliwości, z ufnością w pomoc Najwyższego, wojnę wydał: miejmy nadzieję, że Bóg z nim będzie, że będzie z wojskiem Jego. A jeżeli Bóg z nami, Bóg za nami, kto będzie przeciwko nam?

Żebyśmy atoli z tém większą pewnością pomocy i obrony od miłosierdzia bożego oczekiwać mogli, potrzeba nam się Bracia! gorąco i nabożnie modlić, aby Bóg w tej wojnie Cesarzowi naszemu mądrości i siły, a wojsku Jego zwycięstwa użyć, czas karania i chłosty, którą nas za grzechy nasze nawiedził, skrócić, nieprzyjaciół monarchii naszej i kościoła bożego do upamiętania przywieść, a pokój i zgodę między panami chrześcijańskimi przywrócić raczył. Do modlitwy przywiązał Pan Bóg szafowanie łask i dobrodziejstw swoich. Kto nie prosi, ten nie bierze, kto nie kołacze temu nie otworzą. Wiele może przed Bogiem modlitwa nieustająca sprawiedliwego, a zwłaszcza modlitwa wspólna, która ma obietnicę Pana Chrystusową: „ *Gdzie dwóch lub trzech zgromadzonych w imię moje, ja jestem w pośrodku nich.*” Pokora wstęp nam toruje do Boga, skrucha jedna nam miłosierdzie Jego, bo sercem skruszonym i upokorzonym nigdy Bóg nie gardzi. Dlatego poleciliśmy wszystkim kapłanom Dyecezyi naszej, aby przy Mszy ś. brali osobną modlitwę podczas wojny od kościoła przepisaną, drugą za Ojca ś., a trzecią za najmiłościwszego Césarza naszego. Żeby zaś i cały lud boży brał udział w powszechniej modlitwie, rozporządziliśmy, aby w powszednie dnie po Mszy ś., w Niedziele zaś i we święto po Mszy ś. parafialnej, czyli po Sumie, a gdzie jest dwóch księży, to i po prymaryi, kapłan celebrujący naznaczone od Nas modlitwy o uproszenie zwycięstwa dla naszego wojska, i o przywrócenie pokoju i zgody między panami chrześcijańskimi, spólnie z ludem obecnym odmówił.

Niniejszy list pasterski ma być we wszystkich kościołach parafialnych w najbliższą Niedzielę po jego odebraniu, po kazaniu z ambony czytany.

Dano w Przemyśle dnia 6. Maja 1859.

Franciszek Ksawery,

Biskup,

CURRENTA.

Quod a longiori jam tempore omnium animos anxie suspensos tenebat, modo evenit; funestum bellum exorbitanti fastu et injustis postulatis ab extra malitiose provocatum, nequidquam proficiente admirabili Augustissimi Imperatoris moderatione ac pacis studio, jam erupit.

Clementissimus Imperator Noster nil sane intentatum reliquit, ut dirum belli flagellum a populis suis arceret; verum frustra exhaustis omnibus pacis servandæ mediis, tandem cum summo nonnisi animi sui mœrore ultimum justæ tutelæ remedium adhibere et in defensionem injuriose impetiti honoris, integritatis ac jurium Imperii sui, ad armorum vim confugere coactus extitit. Quod Sua C. R. Apostolica Majestas per literas patentes die 28. Aprilis a. c. editas populis suis manifestat.

Fratres Dilectissimi! Ponderosum advenit tempus, quod cunctos Imperii Cæsarei subditos ad impensius boni communis studium, ad ferenda prompto animo patriæ sacrificia, ad fundendas ardentis preces provocat. — Quo majori vero pietatis ac gratitudinis debito Ecclesia Imperii Austriaci Clementissimo Imperatori devincta est, eo magis nos præprimis nostrum erga Augustissimum Imperatorem studium, nostram devotionem ac fidelitatem manifestare, atque — quod nostrum maximum est officium — eo ferventius piæ orationi pro Imperatoris ac Imperii salute et incolumitate nos instare oportet; præsertim quum injusta hæc Imperii Austriaci aggressio ipsa fundamentalia principia omnis justitiæ, moralitatis et juris gentium petat, Ecclesiam quoque, ejusque Caput proprius tangat. —

Jus et justitia stant e parte Augustissimi Imperatoris Nostri, quare auxilium quoque Dei Omnipotentis, qui est justorum præsidium et injustitiæ vindex, justæ causæ non esse defuturum confidimus. Si autem Deus nobiscum, quis contra nos? Ut tamen eo securius de divino præsidio gaudeamus, continuo ardentibus precibus „Deum exoramus, ut insurgentes depellat inimicos, ut hostium nostrorum elidat superbiam et eorum contumaciam dexteræ suæ virtute prosternat, quatenus reddita pace nullo amplius hostili turbemur incursu, atque liberis mentibus Deo serviamus.”

Ad has jam preces instanter fundendas Venerabilem Clerum Nostrum enixe exhortamur, et populum fidelem excitari volumus. Quem in finem sequentia insimul ordinamus:

1. Proxima post acceptas hasce literas Dominica indicetur populo, de rei statu et temporis gravitate congrue præmonito, solemnibus Missa Votiva „tempore belli” in proximo cantanda.
2. Quilibet Sacerdos in qualibet Missa — exceptis solum Festis 1. clas. et Missa solemnibus in Festis 2. clas. — sumet tres Collectas, 1. „Deus, qui conteris bella” e Missa pro tempore belli, 2. pro Papa, 3. pro Imperatore.
3. Post quamlibet Missam parochialem, et quidem ubi plures adsunt Sacerdotes, tam post Missam primam, quam post Summam recitabuntur cum populo 3. Pater Noster, 3. Ave Maria, dein Gloria Patri etc. et infra appositi versiculi cum Orationibus. —

Ab Ordinariatu rit. lat.

Premisliæ die 1. Maji 1859.

Franciscus Xaverius,
Eppus.

MÓDLMY SIĘ

O ZWYCIĘSTWO DLA NASZEGO WOJSKA, I O POKÓJ I ZGODĘ MIĘDZY PANAMI
CHRZEŚCIAŃSKIEMI.

3 Ojczy nasz. 3 Zdrowaś Marya — na końcu raz Chwała Ojcu i Synowi i t. d.

W. Powstań Panie, wspomóż nas!

O. I wybaw nas dla imienia Twego.

W. Zbaw lud Twój Panie!

O. Boże nasz, nadzieję mamy w Tobie!

W. Niechaj będzie pokój w mocy Twojej.

O. I dostatek w basztach Twoich.

W. Niechaj nic nie zyska na nas nieprzyjaciel.

O. A Syn nieprawości niech nie przyda nam szkodzić.

W. Niechaj będzie miłosierdzie Twoje Panie! nad nami.

O. Jakośmy nadzieję mieli w Tobie.

W. Bądź nam Panie! wieżą mocną.

O. Od twarzy nieprzyjaciela.

W. Pokrusz łuk i zdruzgotaj oręż.

O. I tarcze popal ogniem.

W. Poślij nam Panie! pomoc z miejsca Twego świętego.

O. A z Syonu racz nas bronić.

W. Panie wysłuchaj modlitwy nasze.

O. A wołanie nasze niech przyjdzie do Ciebie.

Módlmy się!

Boże! który kruszysz wojny, a mocą obrony Twojej zwalczasz tych, co ufających w Tobie napastują: udziel pomocy sługom Twoim, miłosierdzia Twego zebrzącym, abyśmy, dziękując wrogów naszych stłumiwszy, w nieustającym dziękczynieniu chwałę Ci nieśli.

Boże! od którego święte żądze, dobre rady i sprawiedliwe sprawy pochodzą, daj sługom Twoim pokój, jakiego świat dać nie może, aby i serca nasze rozkazom Twoim poddane, i po oddaleniu trwogi, nieprzyjacielskiej, czasy nasze Twoją obroną były spokojne.

Roztrąć pychę nieprzyjaciół naszych, prosimy Cię Panie! i porań zuchwalstwo ich mocą prawicy Twojej. Przez Pana naszego Jezusa Chrystusa i t. d.

FRANCISZEK KSAWERY WIERZCHLEYSKI,

z Bożej i Stolicy Apostolskiej łaski

BISKUP PRZEMYSKI

OBR. ŁAC.

Wielebnemu Duchowieństwu świeckiemu i zakonnemu, i wszystkim wiernym Dyecezyi swojej.

Zdrowie i Błogostawieństwo w Panu!

Dziwnie mądrze i miłościwie rządzi i opiekuje się Pan Jezus kościołem swoim, ale wszechmocną opiekę najwybitniej pokazuje nad najwyższym Namiestnikiem swoim na ziemi, Rzymskim Papieżem. Jakożby Pan Jezus rozciągać nie miał miłości ku widomej głowie kościoła swego, On, który tak umiłował swój kościół, iż się za niego na śmierć wydał? Jakożby Pan Jezus dopuścić mógł, aby opoka, na której zbudował swój kościół, zachwiać się kiedy i poruszyć miała? On, któren obietnicę dał kościołowi, iż *i bramy piekielne nie przemogą nad nim?*

Nie zawiódł nas Zbawiciel w obietnicy swojej, bo zawieść nie mógł, a historia dziewniastu prawie wieków niezbite stawiając dowody opatrności Bożej nad kościołem katolickim, szczególniejszą wykazuje opiekę Pana Chrystusową nad stolicą ś. Piotra w Rzymie, nad Rzymskim Papieżem. Ileżto Kościołów od Apostołów założonych, w ziemi żydowskiej, w Syryi, Azyi mniejszej, Macedonii, Tracyi, Grecyi, Afryce z czasem zaginęło, i śladu po sobie nie zostawując prócz wspomnienia w dziejach kościelnych: a Stolica ś. Piotra w Rzymie, sama jedna z kościołów Apostolskich, zmienności czasów przetrwała, wszystkie napady nieprzyjaciół wytrzymała, ze wszystkich burz zwyciężko wyszła, ku wielkiej pociesze prawowitnych, a wielkiemu zmartwieniu bezbożnych. Papieże to Rzymscy, jako prawi następcy ś. Piotra na Stolicy Rzymskiej, pełność władzy i rządów w kościele Bożym dzierżąc, prawowite następstwo i jedność kapłaństwa Apostolskiego, a z niem całość i jedność wiary nieprzerwanie utrzymują, i za wiarę zawsze w przednim szeregu walczą. Papieże to Rzymscy, jako powszechni Pasterze i Ojcowie całego kościoła, obyczajów przestrzegają, nadużycia gromią, herezyi i niedowiarstwu, gdziekolwiek głowę podnosi, zapobiegają, wykraczających upominają i karzą, w wątpliwościach nauczają i radzą, zgoła wszędzie, tak w obec mocarzów ziemi, co prawdę i sprawiedliwość depcą, jak w obec ludów, co przeciw prawowitym królom i panom swoim rokosz podnoszą, z Ewanielią w rękę, odważnie występują, broniąc wiary i sprawiedliwości, ustaw kanonicznych i swobody kościoła. Papieże Rzymscy nakoniec w apostolskiej żarliwości o zbawienie dusz drogą krwią Syna Bożego odkupionych, opowiadaczów Ewangelii świętej i do niewiernych narodów wysyłałi i wysyłają, aby ich z ciemności niedowiarstwa wyrwać, do prawdy Bożej przywieść i Panu Chrystusowi pozyskać mogli.

Atoli w tem Apostolskim dziele wiele trudności stawało im na zawadzie, a wszystkie dał im Bóg usunąć: wiele przykrości i prześladowań mieli do znoszenia, a wszystkie dał im Bóg zwyciężyć. W przeciągu trzech pierwszych wieków omal nie każdego Papieża za wiarę świętą zabito: a nigdy nie zabrakło na Piotrowej Stolicy mężnych bobaterów, co na wzór swego

Boskiego Mistrza życie swoje dawali za owce swoje. Co czart zgotował na zgubę, to wszechmocny Pogromca czarta Chrystus obrócił na uwielbienie imienia swego, gdyż krew męczeńska tytu Biskupów Rzymskich uświęciła i ustaliła władzę papieżką, iżby po wyswobodzeniu wiary chrześcijańskiej z pod jarzma pogańskiego tem świetniej zajaśniała. Daremnie dzikie hordy barbarzyńców srożyły się Rzym w perzynę obrócić: Papież z krzyżem w ręku, mądrością i słodką wymową swoją i Rzym ocalił i srogość barbarzyńców złagodził. Daremnie rozliczne herezye i odszczepienstwa kusiły się o obalenie władzy papieżkiej: Papież na czatach stojąc kościoła, wyswieceniem prawdy Bożej cały urok kłamstwa odbierali, a każde powszechne zebranie Biskupów ku rozpoznaniu błędów kacerskich, władzy papieżkiej siły i świetności dodawało. Nawet ostatnie czasów, niedowiarkowie, co się na władzę papieżką targnęli, i Papieża powagę u wiernych zniszczyć usiłowali: dowiedli tylko niemocy swojej, bo świat katolicki tem czulej kochał Papieża Piusa VII. im surowiej z nim się obchodzono w więzieniu: tem liczniej się gromadził około Piusa IX., i synowskie dowody przywiązania i troskliwości mu dawał, im dłużej przewlekało się wygnanie jego. A kupa owych nędznych katolików, których pozorne argumenta uwiodły, iż albo obojętnie się przypatrywali wojnie przeciw Papieżowi podniesionej, albo nawet sami w szeregach jego nieprzyjaciół nie wzdrygali się walczyć, wnet swój niestatek i nierozum poznała; i swojej zmienności i niebacznosci się wstydiła.

Od połowy ósmego wieku Papież obok najwyższej władzy w kościele piastują i dostojność monarchy świeckiego. Od tego czasu ile to tronów królewskich i książęcych runęło, ile rządzących dynastj upadło, ile narodów udzieność swoją utraciło: a Państwo papieżkie, nieraz zagrożone, nieraz najeżdżane, wielokrotnie sponiewierane, ciągle napastowane i niespokojne, dotąd niewzruszenie stoi i ufamy w Bogu, iż niejedną jeszcze burzę wytrzyma. Jeżeli się tej cudownej opiece Bożej nad Papieżem Rzymskim w obojej godności, tak duchownej jak świeckiej, oczyma wiary przypatrzmy, przyznać musimy, że ów wiekopomny czyn bogohojnego Pipina, króla francuzkiego, który zdobyte na nieprzyjaciół wiary miasta i kraje w roku 754. Papieżowi Rzymskiemu na wieczne posiadanie z prawem udzielnego księcia oddał, był dziełem Opatrzności Bożej, która w mądrości swojej głowę kościoła chciała mieć udzielnym księciem świeckim, ażeby tem snadniej podołał Bożemu posłannictwu swemu. Papież, będąc oraz udzielnym księciem, nie jest związanym względami, którymy ulegać musiał, jeżeliby w stosunkach poddaństwa do władcy świeckiego zostawał. Papież, nieulegając zwierzchnictwu żadnego monarchy, z większą, nie mówię odwagą — bo na tej mężowi Bożemu nigdy zbywać nie może, ale z większą swobodnością i bezpieczeńścią według rozkazu Pańskiego u proroka „mur dla domu Izraelowego zastawić“ za wiarą i sprawiedliwością obstać, za nienaruszalnością ustaw i swobod kościoła wystąpić, nadużycia poskromić, przeciw gwałtom i prześladowaniom głos podnieść może, a głos Papieża dalej sięga, niż grzmot armat, mocniej winnego przeraża i niepokoi, niż liczne ludzkie nieprzyjaciół. Nawrócenie się cesarzów pogańskich do wiary świętej, zmieniło stosunek kościoła katolickiego, a przeto i Papieża, do państwa świeckiego. Odtąd bowiem w państwach katolickich panującemu księciu, który jest oraz i synem kościoła, już dla władzy namaszczeniem kościelnem uświęconej, już dla dobrodziejstw, które kościołowi świadczy, już nareszcie dla obrony i opieki, którą nad wiarą świętą i współwyznawcami swemi rozciąga, nie mały wpływ na sprawę kościelne przysługiwać musi, a same ustawy kanoniczne wiele mu prerogatywy i przywilejów przysznają. Jak łatwo chęć panowania, podszeptły podchlebców, źle zrozumiany interes, sam blask majestatu księcia, któregoby Papież był poddanym — olśnić mogą, iżby swój wpływ na sprawę kościelne za daleko posunął, swobodność Papieża wustawodawstwie i rządach kościoła ścieśniał, a z obrońcy stał się rządzącą i pognębicielem kościoła! Siedmdziesięcioletni pobyt Papieżów w mieście Awenionie — zwierzchnictwu w prawdzie papieżkiemu podległym, ale w granicach królestwa francuzkiego leżącym — smutny daje dowód, co by się działo ze swobodą kościoła, skoroby Papież w zależności od monarchy świeckiego zostawał. A w czasach naszych mniej daleko wiary, mniej pobożności, mniej poszanowania i uległości dla władzy duchownej, niżeli było w wieku czternastym. Z resztą sam pozór nacisku i nalegania na Papieża ze strony władzy świeckiej, sam pozór ograniczenia swobodności jego, powadze papieżkiej, a przeto i zbawienemu jego rządów wpływowi, wielceby szkodził, loby rodził nieufność ku jego osobie, podejrzewały jego rządy o stronnicwość, ziębiłyby miłość ku niemu, i nastęrczałyby powód do wymówek i wyłamania się z pod rozkazów jego. Niezawisłość Papieża od władzy świeckiego i dostojność udzielnego księcia, z osobą jego połączona: to dobro wspólne całego świata katolickiego, to podpora naszej wiary, to chluba i ozdoba naszego kościoła, której nam zazdroszczą heretycy i szyzmatycy, której nie nawidzą i znieść nie mogą niedowiarkowie. Ważność tej niezawisłości Papieża czują i ocenić umięją wszyscy nieprzyjaciela kościoła, bo wiedzą, jakoby mu szkodę wyrządzili, gdyby go tak

dzielnej podpory pozbawić mogli. Nienawiść naszej wiary zwołuje i zgromadza ich do jednego obozu naprzeciw kościoła Bożego założonego, i sprawia, iż na publicznej mównicy i przy biesiadach, po gazetach i ulotnych pisemkach, i gdziekolwiek ku temu sposobność, jednogłośnie na świeckie panowanie Papieża nastają, jego świeckie rządy ganią i potwarzają i z tem się bynajmniej nie tają, iżby go ze świeckiego księstwa wyzuć, a ojcowiznę ś. Piotra między siebie podzielić radzi. Nędznicy! sądzą w zasłепieniu swojem, iż z ujarzaniem najwyższego Pasterza i cały kościół ujarzmić, potem poniżyć, dalej sponiewierać, a na końcu wyuzdanej tłuszczy na pastwę oddawszy, z ziemi — gdyby być mogło — wytepić potrafią.

Najmilsi Bracia! to nie urojenia, nie przesadzone obawy, ale smutna i groźna rzeczywistość, nad którą wszyscy na świecie katolicy tem mocniej ubolewamy, że niedowiarstwo w przymierzu z rewolucją przewodzącę znalazło w królu, którym się katolikiem być mieni. Na nim to opierając się poddani prowincyi papieżkiej, Emilią czyli Romanią nazwanej, bunt przeciw świeckiej władzy Papieża podnieśli, urzędników jego wygnali, prawa kościelne zgwałcili, a wszystkich, co Papieżowi wierni pozostali, potwarzając i rozmaicie prześladując, nawet Biskupów nie oszczędzili, iż przysięgi poddańcze złamać nie chcieli. I cóż na to Ojciec święty? Oto cierpi i modli się i ufa w mocy i miłosierdziu Pana swego i naszego Jezusa Chrystusa — a z nim modlimy się i ufamy wszyscy — iż Syn Boży nie odstąpi Namiestnika swego na ziemi, nie da paść dobrej sprawie, nie dopuści zniszczyć dzieła opatrzną ręką jego ustanowionego. Ale może kto rzecze: A niemasz to Ojciec święty wojska do obrony swych praw? Nie ma, Najmilsi! bo Ojciec ś. tyle tylko utrzymuje wojska, ile w czasie pokoju do zachowania porządku i bezpieczeństwa wewnątrz kraju potrzeba, ale szczerpę jego wojska nie wystarczają na pokonanie rozległego buntu lub odparcie najezdźnika. Całość jego państwa strzeże przywiązanie monarchów i ludów katolickich, strzeże prawo europejskie narodów chrześcijańskich, strzeże przedewszystkiem Ten, o którym mówi Psalmista Pański: „*Nie zdrzymnie się i nie zaśnie, którego strzeże Izrael.*“

Całą bronią Ojca świętego przeciw dzisiejszym buntownikom jest prócz modlitwy słowo, jest tak zwana *allokucya*, to jest przemowa do Kardynałów, na dniu 26. Września r. b. miana, w której się użala nad niewdzięcznością poddanych swoich, z wielką łaskawością rządzonych, iż cudzemi podszepty podburzeni, i obietnicą obcej pomocy uzuchwaleni, jawny bunt przeciw niemu podnieśli i manifest, pełen oszczerstw przeciw władzy świeckiej Papieża, wydali, oświadczając, iż nadal rządom jego świeckim podlegać nie chcą, lecz się pod panowanie króla Sardynskiego oddają. Dalej uholewa Ojciec ś. nad wyuzdaną pism i druków wolnością, w których na wszelkie bezprawia pozwalają, Namiestnika Pana Chrystusowego na ziemi poniewierają, z pobożności katolickiej szyszczą, modlitwy nawet do Niepokalanie Poczętej Matki Boskiej o uproszenie obrony zanoszone, wysmiewają. Ciesząc się Ojciec ś., iż całe Duchowieństwo i większa część ludu wierną mu pozostała, protestuje w obec całego świata o zgwałcenie swojego prawa przez rewolucję; przyrzeka, iż całości Ojcowizny ś. Piotra i władzy swojej świeckiej nad nią mężnie i nieustraszenie bronić będzie; wszystkie czynności rewolucyi unieważnia; oświadcza, iż buntownicy i ich pomocnicy w kłątwe popadli: nakoniec siebie i sprawiedliwą sprawę swoją modlitwom całego świata katolickiego poleca.

Zaprawdę, Najmilsi Bracia! serce się kraje czytając te bolesne jęki najukochańskiego Ojca naszego w Chrystusie. Gdy głowa boleje, całe ciało cierpi, gdy ojciec w utrapieniu, i dzieci się snucą. Ufam w Bogu, że między wami, Najmilsi Bracia, nie znajdzie się ani jeden wyrodek któryby obojętnie się patrzył na srogi ucisk powszechnego Ojca. Jako przywiązane dzieci, dzielimy smutek i boleść Ojca naszego, jako wierni synowi kościoła, potępiamy bunt przeciw jego świeckiej władzy podniesiony, i protestujemy z całym światem katolickim przeciw gwałtom bezbożników, którzy państwo papieżkie, tę nietykalną ojcowizną ś. Piotra, poszarpać usiłują. Mocno ufamy w dobroci i miłosierdziu Pana naszego Jezusa Chrystusa, iż te usiłowania bezbożnych zniweczy, a rady ich jako radę Achitofela przeciw Dawidowi — rozchwieje, i szyki nieprzyjaciół kościoła potłami, rachuby i nadzieję polityków omyli, i znnowu światu dowiedzie, iż na stolicę Piotrową w szczególnej swojej opiece, i nie dozwala bezkarnie dzielić, co On zespolił, i psować, co On zbudował.

Ale z ufnością łączmy modlitwę która i pociechą jest w utrapieniu, i obroną w najazdach nieprzyjacielskich, i kluczem do nieba, otwierającym skarby łask i dobrodziejstw Bożych. Gdy Król Heród ś. Piotra wtrącił do więzienia, aby go niedługo mógł stracić: cały kościół bez przestanku modlił się za niego. I my, Najmilsi Bracia! widząc Ojca ś. Piusa IX. w tak ciężkim ucisku, modlimy się za nim do Ojca miłosierdzia, aby mu mężstwa i wytrwałości użyczył, czas doświadczenia jego skrócił; pociechę i pomoc mu posłał, błądzących synów jego na drogę wiary, sprawiedliwości i obowiązku wprowadził, a panowanie jego stałym pokojem i błogostawieństwem

obdarzyć raczył. Łącząc modlitwy nasze za Ojca ś. z modlitwami całego kościoła katolickiego, miejmy nadzieję, że nas Bóg miłościwie wysłuchać raczy, jak pierwszych chrześcian wysłuchał, modlących się o wyswobodzenie ś. Piotra z więzienia.

Tym końcem rozporządzamy, co następuje:

I. Wszyscy kapłani przy każdej Mszy ś. wyjąwszy święta *primæ classis* i Msze uroczyste w świątach *secundæ classis* — trzy następujące kolekty odmówią: 1. *pro pace*; 2. *pro Papa*; 3. *contra persecutores Ecclesiæ*; w Niedzielę zaś i we święta wszystkie — ilekroć rubryki pozwalają, doda się 4 kolekta *pro Imperatore*. Kolekta z innemi modlitwami w czasie wojny, kurrendą z dnia 1. Maja r. b. do L. 896. nakazana, ma być zaniechana, gdyż pokój staął.

II. W niedzielę i w uroczyste święta po wszystkich kościołach bądź parafialnych bądź zakonnych, kapłan celebrujący, tak po prymaryi jak i po sumie, z ludem na nabożeństwie obecnym odmawiać ma następujące modlitwy:

1. Módlmy się o pokój i zgodę między panami chrześciańskimi.

3 Ojcze nasz, 3 Zdrowaś Marya, na końcu raz Chwała Ojcu i Synowi &c.

W. Niechaj będzie pokój w mocy Twojej.

O. I dostatek w basztach Twoich.

W. Panie wysłuchaj modlitwy naszej.

O. A wołanie nasze niech przyjdzie do Ciebie.

MÓDLMY SIĘ!

Boże! od którego święte żądze, dobre rady i sprawiedliwe sprawy pochodzą, daj sługom Twoim pokój, jakiego świat dać nie może, aby i serca nasze rozkazom Twoim poddane, i po oddaleniu trwogi nieprzyjacielskiej, czasy nasze za Twoją obroną były spokojne. Przez Pana naszego i t. d.

2. Módlmy się za Ojca św. Piusa.

1 Ojcze nasz. 1 Zdrowaś Marya, raz Chwała Ojcu i Synowi i t. d.

W. Spójrzj obrońco nasz Boże!

O. I wejrzyj na twarz Namazańca Twego!

W. Zbaw sługę Twego Piusa nadzieję mającego w Tobie!

O. Strzeż go jako źrenicę oka i nie poddaj go na wolę nieprzyjaciół jego.

W. Poślij mu pomoc z miejsca Twego świętego.

O. A z Syonu racz go bronić.

W. Niechaj nic nie zyska na nim nieprzyjaciel!

O. A syn nieprawości niech nie przyda mu szkodzić!

W. Panie wysłuchaj modlitwy naszej.

O. A wołanie nasze niech przyjdzie do Ciebie.

MÓDLMY SIĘ!

Boże! wszystkich Wiernych pasterzu i rządzco, spójrzj miłościwie na sługę Twego Piusa, któregoś nad kościołem Twoim przełożyć raczył: daj mu prosimy Cię, słowem i przykładem podwładnym swoim tak przewodniczyć ażeby z powierzonym sobie stadem do żywota przyszedł wiecznego.

Przyjmij łaskawie, prosimy Cię Panie! modlitwy kościoła Twojego, aby po zwalczeniu wszelakich przeciwności i błędów, w bezpiecznej służył Ci wolności.

Roztrąć pychę nieprzyjaciół naszych, prosimy Cię Panie i poraż ich mocą prawicy Twojej! Przez Pana naszego Jezusa Chrystusa i t. d.

III. Te same modlitwy i w powszednie dni codziennie po Mszy św. kapłan z ludem obecnym odmawiać ma: gdyby nie było nikogo na Mszy ś. odmówi je z ministrantem. Gdzie bywa więcej Mszy śś., odmówią się tylko po prymaryi, lub na jednej Mszy św.

IV. Ufając w pobożności każdego prawowiernego katolika, wszystkim Wiernym usilnie zalecamy, ażeby nie będąc obecni na odmawianiu modlitw w kościele, bądź w dni świąteczne, bądź powszednie prywatnie w domu na intencyą Ojca św. codziennie odmawiali 1 Ojcie nasz. 1 Zdrowaś Marya i raz Chwała Ojcu i Synowi i t. d.

V. Niniejszy list pasterski w pierwszą po odebraniu jego Niedzielę lub święto, we wszystkich kościołach parafialnych z ambony po kazaniu ludowi parafialnemu czytany być ma.

Allokucyą Ojca ś. z dnia 26. Września r. b. w tekście oryginalnym załączamy.

Dano w Przemyślu 3. Listopada 1859.

Franciszek Ksawery

Biskup.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

P I I

DIVINA PROVIDENTIA

PAPÆ IX.

ALLOCUTIO

habita in Consistorio secreto die XXVI. Septbris MDCCLIX.

Venerabiles Fratres!

Maximo animi Nostri dolore in Allocutione ad Vos die vicesimo proximi mensis Junii habita, Venerabiles Fratres, lamentati sumus ea omnia, quæ ab hujus Apostolicæ Sedis hostibus tum Bononiæ, tum Ravennæ, tum albi contra civilem legitimumque Nostrum, et ejusdem Sedis principatum patrata sunt. Insuper eadem Allocutione illos omnes in ecclesiasticas censuras et pœnas a sacris Canonibus inflictas incidisse declaravimus, et omnes eorum actus nullos et irritos esse decrevimus.

Ea porro spe sustentabamur fore, ut rebelles isti filii Nostris hisce vocibus excitati ac permoti ad officium redire vellent, cum omnes præsertim noscant quanta mansuetudine ac lenitate, vel ab ipso Supremi Nostri Pontificatus initio semper usi simus, et quanta alacritate studioque inter gravissimas temporum difficultates nunquam intermiserimus curas omnes cogitationesque ad temporariam quoque Nostrorum populorum utilitatem tranquillitatemque promovendam convertere. Sed Nostra hæc spes prorsus evanuit. Etenim ipsi externis potissimum consiliis, instigationibus, et omnibus cuiusque generis auxiliis freti, atque iccirco audentiores facti nihil inausum, nihilque intentatum reliquerunt, ut omnes Aemiliæ provincias Pontificiæ Nostræ ditioni subjectas perturbarent, easque a civili Nostro, et hujus Sanctæ Sedis principatu distraherent. Hinc in iisdem provinciis, rebellionis ac defectionis erecto vexillo, et Pontificio sublato Gubernio, primum Subalpini Regni Dictatores constituti fuerunt, qui postea Commissarii extraordinarii dicti, ac deinde Gubernatores generales appellati, quique Supremi Nostri Principatus jura sibi temere arrogantes a publicis obediendis muneribus illos amoverant, quos ob spectatam erga legitimum Principem fidem cum pravis eorum consiliis minime consentire suspicabantur. Non dubitarunt autem hujusmodi homines in ecclesiasticam quoque invadere potestatem, cum novas de Nosocomiis, Orphanotrophiis, aliisque Piiis Legatis, Locis et Institutis leges ediderint. Neque timerunt aliquos ecclesiasticos viros vexare, eos-

que vel expellere, vel etiam in carcerem conicere. Apertissimo vero in hanc Apostolicam Sedem odio perciti minime reformidarunt die sexta hujus mensis conventum Bononiæ agere ab ipsis nationalem Aemiliæ populorum appellatum, atque in illo promulgare decretum falsis criminationibus et prætextis referentum, quo populorum unanimitatem mendaciter asserentes, contra Romanæ Ecclesiæ jura declararunt, se nolle amplius Ponteficio civili Gubernio subesse. Atque insequentis die declararunt item, veluti in more nunc est, se velle Sardinie Regis ditioni et imperio adhaerere.

Hos inter lamentabiles ausus non desinunt hujus factionis moderatores omnem eorum artem in corrupendis populorum moribus impendere per libros præsertim atque ephemerides tum Bononiæ, tum alibi editas, quibus fovetur quilibet audendi licentia et Christi hic in terris Vicarius injuriis laceratur, ac religionis pietatisque exercitationes ludibrio habentur, precesque ad Immaculatam Sanctissimamque Dei Genitricem Virginem Mariam colendam, ejusque potentissimum patrocinium implorandum adhibite irridentur. In scenicis vero spectaculis publica morum honestas, pudor virtusque offenditur, et personæ Deo sacræ communi omnium contemptioni et irrisioni exponuntur.

Hæc autem ab illis aguntur, qui se catholicos esse, et supremam Romani Pontificis spirituales potestatem auctoritatemque colere, ac venerari affirmant. Omnes profecto vident, quam fallax sit hujusmodi declaratio: ipsi namque talia agentes cum illis omnibus conspirant, qui teterimum adversus Romanum Pontificem et catholicam Ecclesiam bellum gerunt, quique omnia conantur, ut, si fieri unquam posset, divina nostra religio, ejusque salutaris doctrina ex omnium animis evellatur et extirpetur.

Quamobrem Vos præsertim, Venerabiles Fratres qui Nostrorum laborum et molestiarum estis participes, vel facile intelligitis quo in mœrore versemur, et quo una cum Vobis bonisque omnibus luctu et indignatione afficiamur.

In tanta autem acerbitate hoc solatio utimur, quod Aemiliæ provinciarum populi ex parte longe maxima dolentes hujusmodi molitiones, atque ab illis summpere abhorrentes suam erga legitimum Principem fidem servent, ac civili Nostræ, et hujus Sanctæ Sedis dominationi constanter adhæreant, et quod universus earundem provinciarum Clerus summis certe laudibus dignus nihil antiquius habuit, quam in hoc rerum motu et perturbatione sui officii partes sedulo explere, ac luculenter ostendere qua singulari fide et observantia Nos et hanc Apostolicam Sedem prosequatur, asperissima quæque contemns ac despiciens pericula.

Jam vero cum Nos gravissimi officii Nostræ ratione, solemnique juramento adstricti debeamus sanctissimæ nostræ Religionis causam impavide propugnare, et jura possessionesque Romanæ Ecclesiæ ab omni violatione fortiter tueri, civilemque Nostrum, et hujus Apostolicæ Sedis principatum constanter defendere, illumque Nostris Successoribus, veluti Beati Petri patrimonium, integrum transmittere, haud possumus, quin iterum Apostolicam Nostram attollamus vocem, ut universus præsertim catholicis orbis, atque in primis omnes Venerabiles Fratres Sacrorum Antistites, a quibus inter maximas angustias tot eximia et illustria immobilis eorum erga Nos et hanc Sanctam Sedem, ac Beati Petri patrimonium fidei amoris studiique testimonia cum summa animi Nostræ consolatione accepimus, cognoscant quam vehementer a Nobis improbentur quæ ejusmodi homines in Aemiliæ provincie Pontificæ Nostræ ditionis patrare ausi sunt. Itaque in hoc amplissimo vestro consensu tum commemoratos, tum alios omnes quoscumque rebellium actus contra ecclesiasticam potestatem et immunitatem, et contra supremam Nostram, hujusque Sanctæ Sedis civilem dominationem, principatum, potestatem jurisdictionemque, quovis nomine actus ipsi appelentur, omnino reprobamus, illosque plane irritos et nullos esse decernimus.

Nemo autem ignorat, eos omnes, qui in prædictis provinciis suam operam, consilium, assensum memoratis actibus præstiterunt, vel alia quavis ratione illis favorunt, incidisse in ecclesiasticas censuras et pœnas, quas in prædicta Nostra Allocutione commemoravimus.

Ceterum, Venerabiles Fratres, adeamus cum fiducia ad thronum gratiæ, ut divini auxilii ope solatium et fortitudinem in rebus tam adversis assequamur: nec desistamus, divitem in misericordia Deum assiduis fervidisque precibus humiliter enixeque orare et obsecrare, ut omnipotenti sua virtute omnes aberrantes, quorum forsitan aliqui misere decepti nesciunt quid faciant, ad meliora consilia, atque ad justitiæ, religionis salutisque semitas reducat.